

1876

Τὸ Ὑπουργεῖον, καίτοι λαβὼν τὸν προϋπολογισμόν, περιέχοντα τοὺς μισθοὺς τῶν πρέσβων, ἀνέβαλλεν ὁμῶς, διὰ λόγους ὑπηρεσίας, ἣ ἀγνοῶ διὰ τίνας, τὸν διορισμὸν αὐτῶν, καὶ λίαν ἀνώμαλος ἦν ἡ θέσις μου ἐν Βερολίνῳ, διότι, μὴ λαβὼν καὶ μὴ δοὺς ἀνακλητήρια, ἐθεωρούμην ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἐν ἐνεργείᾳ Πρέσβυς διατελῶν, κατὰ δὲ τὰς πρὸς ἐμὲ διαταγὰς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἤμην πεπαυμένος, δι' ὃ καί, οὐ μόνον ἀπουσίαζον, ὅσον ἐδυνάμην περισσότερον, τοῦ Βερολίνου, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐπισήμους συναναστροφὰς οὐδόλως ἐνεφανιζόμην, καὶ αὐτὰς ἀπέφευγον τὰς ἰδιωτικὰς, ἵνα μὴ ἔχω ν' ἀπαντῶ εἰς στενοχωρούσας με ἐρωτήσεις.

Οὕτω τῇ 7)19 Φεβρουαρίου, ἐορτάζουσα ἡ Πριγκίπισσα Ἀντωνίου Ράδζιβιλ, ἔδιδε χορὸν παιδίων, καί, ἀσθενούσης τῆς συζύγου μου, προσεκάλεσεν ἐμὲ μετὰ τῶν θυγατέρων μου. Μὴ θελήσας δ' ἐγὼ νὰ τὰς στερήσω τῆς ἐκτάκτου ταύτης διασκεδάσεως, καὶ φρονῶν ὅτι θὰ ἦτο παιδίων μόνον συναναστροφή, ἐπῆγα, ἀλλ' εὗρον πλῆθος προσκεκλημένων, οἵτινες, μετὰ τὰ παιδιά, αὐτοὶ ἐχόρευσαν, καὶ τοῦτο μὲ ἠνάγκασε νὰ κρύπτωμαι ἐν γωνίαις καὶ παραβύστοις, καὶ ὥς τις ὑπηρέτης νὰ μένω μακρὰν τῆς συναναστροφῆς. Ἐκορύφωσε δὲ τὴν δυσχέρειαν τῆς θέσεως μου ἡ αἰφνιδία ἀφίξις τοῦ Αὐτοκράτορος. Ἄμα τὸν εἶδον εἰσερχόμενον, ἐκρύβην ὀπίσω τῆς θύρας· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ μὲ ἀνεκάλυψε καὶ ἐλθὼν πρὸς ἐμέ, μὲ ἠρώτησεν, ἂν διαμένω ἔτι ἄγνωστος (incognito) ἐν Βερολίνῳ, καὶ τῷ ὁμολόγησα ὅτι οὕτως ἔχει, δι' ὃ καὶ παρεκάλουν τὴν Α. Μ. νὰ μὴ εἰπῇ εἰς τίνα ὅτι μὲ εἶδεν, ὃ καὶ μοὶ ὑπεσχέθη γελῶν.

Ὅμοίως ἀπέσχον καὶ τῆς ἐτησίης τελετῆς τῶν παρασήμων, εἰς ἣν ἐδικαιούμην νὰ παρευρεθῶ, ὡς ἔχων Πρωσσικόν παράσημον, καὶ καθ' ἣν 1500 παράσημα ἀπένειμεν ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

Ἐγραψα δὲ καὶ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀπαντῶν, καὶ λέγων ὅτι, ἂν ἡ ἀνάγκη, καὶ δικαστικῶς θ' ἀπαιτήσω τοὺς μισθοὺς μου

μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐπαύθη, ἀποκρούων δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ κ. Τρικούπη, καθ' ἣν δὲν ἐδικαιούμεθα εἰς μισθοδοσίαν, ὡς δεχθέντες θέσιν, εἰς ἣν ἡ κυβέρνησις δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ μᾶς διορίσῃ. Φυσικῶς τῷ λόγῳ ἡ ἔποψίς μου ἐθεωρήθη ὡς μόνη ὀρθὴ καὶ ἐνεκρίθη. Καὶ εἰς τὸν υἱόν μου δ' ἔγραψα νὰ εἰπῇ τῷ Κουμουνδούρῳ ὅτι ἔπρεπεν ἢ νὰ μὲ διορίσῃ ἢ νὰ μὲ παύσῃ ὀριστικῶς, διότι ἡ ἐκκρεμὴς αὕτη θέσις, ἀνυπόφορος δι' ἐμέ, ἦν καὶ εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ἐπιβλαβεστάτη. Παρετάθη ὅμως αὕτη, οὐχ ἦττον, μέχρις Ἀπριλίου.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους μ' ἐπεσκέφθη ὁ Δανιὴλ Σάνδερς, ὁ ἰδίως περὶ τὴν Γερμανικὴν γλῶσσαν καὶ ὀρθογραφίαν, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν νεοελληνικὴν φιλολογίαν ἀσχολούμενος, καὶ τὸν ἐμὸν Κουτρούλην πρὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ ἄλλα διάφορα μεταφράσας. Μοὶ ἐφάνη δὲ συμπαθέστατος, ἡμῖν τοῦλάχιστον, διὰ τὰ φιλελληνικά του αἰσθήματα μᾶλλον, ἢ διὰ τὴν ἀγχίνοιαν καὶ τὴν εὐθυκρισίαν του.

Τῇ 10)22 Ἰανουαρίου, μετὰ τοῦ ἐν Βερολίνῳ σπουδάζοντος νέου ἱατροῦ Παγόνη, ἐπεσκέφθη τὸ Νοσοκομεῖον, οὗ προΐστατο ὁ ἐπισημότερος ἐν τοῖς ἱατροῖς Λαγγεβέκ, καὶ ἰδίως μοὶ ἐσυστήθησαν ἐκεῖ τὰ κινητὰ νοσοκομεῖα (barraks), τὰ ὑπὸ διαφόρους ἀπόψεις λίαν ἀξιοσύστατα, καὶ ὡς εὐχρηστα καὶ εὐκόλως ἰδρυόμενα πανταχοῦ, καὶ ὡς ὀλιγοδάπανα, καὶ ὡς ὑγιεινά, διότι διαπνέονται πανταχόθεν. Εἶχον δ' αὖθις ἀφορμὴν νὰ ἰδῶ αὐτά, ἔτι μᾶλλον ἐμπεριστατωμένως, καὶ ἐν Λειψία.

Μετ' οὐ πολὺ αἱ ἐξ Ἀθηνῶν ἐπιστολαὶ καὶ ἐφημερίδες ἤρξαντο λέγουσαι, ὅτι αἱ Πρεσβεῖαι ἀνιδρύνθησαν, καὶ ὅτι ὁ ἀναδιορισμός μου προσεχέστατα θὰ μοὶ σταλῇ, ἀλλὰ δὲν μοὶ ἐστέλλετο πάντοτε, ἴσως καὶ διότι ὁ Βασιλεὺς, ὡς εἶπεν εἰς τὸν υἱόν μου Ἀλέξην, μ' ἐνόμιζε πλούσιον. Μεταξὺ δὲ τῶν πεμπομένων μοι τότε ἐφημερίδων διεκρίνετο ἐπὶ ἀκρατεστάτῳ δημοκρατισμῷ ὁ Αἰὼν, ὅστις ἐκήρυττεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς οὐδενὸς (ἐννοῶν τὸν Βασιλέα) ἔχει ἀνάγκην.

Θλιβερὰ εἶδησις δι' ἐμέ ἦλθε κατὰ τὰ μέσα τοῦ Ἰανουαρίου, ἡ τοῦ θανάτου τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, Ἰωάν-

νου Δελιγιάννη, ὅστις ἦν, μετὰ τοῦ προαποθανόντος ἀδελφοῦ του Πέτρου, ὁ ἀρχαιότερος καὶ πλησιέστερος φίλος μου ἐν Ἑλλάδι, καὶ ὃν, ὅτ' εἶχον ἔλθῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, εἶχον προσλάβῃ ὡς Γενικὸν Γραμματέα. Καὶ ἀληθῶς μὲν δὲν μοὶ ἀπέδωκε τὰ ἴσα, ὡς Ὑπουργός, προβιβάζων τὸν υἱόν μου Ἀλέξην κατὰ τὸ δίκαιον, ἀλλὰ τοῦτο ἀποδοτέον εἰς τὴν ἀσθένειαν τοῦ χαρακτῆρός του καὶ εἰς τὰς περιστάσεις, αἵτινες τὸν ἐπίεσαν.

Τῇ 9)21 Φεβρουαρίου τηλεγράφημα τοῦ Ὑψηλάντου μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ὁ Βασιλεὺς θὰ ἦν εἰς Βιέννην τὴν ἐπαύριον, καὶ μὲ προσεκάλει νὰ ἔλθω εἰς ἀπάντησίν του. Ἀπῆλθον λοιπὸν αὐθημερόν. Τῇ ἐπιούσῃ δέ, περὶ τὰς 3 ¹/₂, ἤμην εἰς τὴν πρωτεύουσιν τῆς Αὐστρίας, ἔνθα ἄμαξα τοῦ Ὑψηλάντη, παραλαβοῦσά με εἰς τὸν σταθμόν, μ' ἔφερεν εἰς τὸ οὐ πολὺ τῆς Πρεσβείας ἀπέχον ξενοδοχεῖον Tegethof, καὶ ἔφθασε συγχρόνως καὶ ὁ Βράϊλας, ἀπερχόμενος εἰς ἣν αὐτὸς εἶχεν ἤδη διορισθῇ νέαν θέσιν εἰς Λονδῖνον. Εἰς δὲ τὸ γεῦμα παρ' Ὑψηλάντη, εἰ καὶ ἡ κυρία δὲν παρεκάθησεν, οὕσα ἀσθενῆς καὶ κλινήρης, παρέστην ὅμως, ὡς ἡ ἐθιμοταξία τοῦ οἴκου ἀπῆτει, βραχυχίτων (en frac)! Τὴν ἐπαύριον δὲ πρωτὶ, ἐπανελθὼν εἰς τοῦ Ὑψηλάντου, εὗρον αὐτὸν περιστοιχισμένον ὑπὸ ὑπηρετῶν βοηθούντων εἰς τὴν ἐνδυμασίαν του. Ἐγνωρίσθην δὲ παρ' αὐτῷ καὶ μετὰ τοῦ Πρέσβεως τῆς Σβεκίας, κ. Πίπερ, συγγενοῦς τοῦ Ῥόζεν, καὶ τῇ 12)24 συνεγευμάτισα ἐκεῖ καὶ μετὰ τοῦ Πρέσβεως τῆς Ρωσσίας, κ. Νοβικόφ, καὶ τῆς κυρίας του, ἥτις μοὶ εἶπεν ὅτι ἄλλοτε, ὅτε ἦν ἐπὶ βραχὺν χρόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα, μ' ἐνόμιζε, δὲν ἠξεύρω διατί, κακόν.

Εἶχον δὲ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα μακρὰς συνδιαλέξεις καὶ μετὰ τοῦ Βράϊλα καὶ μετὰ τοῦ Ὑψηλάντου, καὶ αἱ κυριώτεραι πληροφορίαι, ἃς ἐξ αὐτῶν ἐπορίσθην, ἦσαν ὅτι, ὁ τὴν ἀντιρωσικὴν καὶ ἀντισλαβικὴν πολιτικὴν πρὸ πάντων ὑποστηρίζων παρὰ τῷ Βασιλεῖ, ἦν ὁ Βαλαωρίτης, ὅστις, ἀπελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐπρότεινε συμμαχίαν καὶ ἐπιμαχίαν τῷ Χαλίλ ἐπὶ ὅρῳ παραχωρήσεως μέρους τῆς Θεσσαλίας, ἐφ' ᾧ ἐγέλασεν ὁ Χαλίλ. Ὅτι, κατὰ τὸ 1867, συνωμολογήθη, διὰ τοῦ Ζάνου, συμμαχία μετὰ Σερβίας, ὑπογραφεῖσα ὅτε ὁ Βασιλεὺς ἦν ἐν Βερο-

λίνῳ, μετὰ ταῦτα δ', ὅτι, αὐτὸς ὁ Ὑψηλάντης ἠθέλησε νὰ διενεργήσῃ συνθήκην μετὰ τοῦ Καρόλου τῆς Ρωμανίας, ἀλλ' οὗτος, στέρξας τὸ πρῶτον, μετεμελήθη κατόπιν, καὶ ἡ ἐνέργεια ἐγένετο τοῖς Τούρκοις γνωστή, δι' ὃ καὶ ὁ Βαλαωρίτης, τότε Ὑπουργός, ἀπήτησε νὰ ζητήσῃ ὁ Ὑψηλάντης συγγνώμην, ὥς ἐνεργήσας αὐτογνωμόνως· οὗτος ὅμως ἠρνήθη καὶ ἐζήτησε τὴν παραίτησίν του, ἣν ὅμως ὁ Βασιλεὺς δὲν τῷ ἔδωκεν. Ἡ Σερβία δέ, σύμφωνα πρὸς τὰς Μεγάλας Δυνάμεις, ὥς μ' ἐπληροφόρησαν, ἔπεμψέ τινα εἰς Ἀθήνας νὰ προτείνῃ νέαν συνθήκην, ἀλλ' ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἀπεποιήθη νὰ προσδεθῇ εἰς εἰρηνικὴν πολιτικὴν. Ὡς δ' ἀντελήφθην, τῶν συνδιαλέξεων τούτων μοὶ ἐφάνη καλῶς μὲν πεπληροφορημένος ὁ Ὑψηλάντης, καὶ ἐκ πηγῶν ἀρνούμενος, ἀλλὰ συγχρόνως μεγαλοποιῶν μᾶλλον καὶ πῶς ἐξογκῶν καὶ φαντασιωδῶς συναρμολογῶν τὰ συμπεράσματα.

Τῇ 13)25 ἐπεσκέφθην τὸν πρέσβυν τῆς Βαυαρίας, ποτὲ ἐν Ἑλλάδι χρηματίσαντα κ. Bray, ὅστις, ὥς καὶ ἡ σύζυγός του, μετὰ πολλῆς χαρᾶς μ' ἐπανέβλεπον μετὰ 32 ὅλα ἔτη, ἐφ' ὧν δὲν εἶνε παράδοξον ὅτι ἀμφοτέρωι εἶχον γηράσῃ. Τὴν αὐτὴν δ' ἡμέραν μετὰ τῆς συζύγου τοῦ Ἀκολούθου τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, τῆς χαριεστάτης κυρίας Σκουζέ, ἐπεσκέφθην τὸ ζωγραφικὸν Μουσεῖον τῆς Βελβεδέρης, καὶ τὸ ἑσπέρας, εἰς τὸ Θέατρον τῶν μελοδραμάτων, εἶδον, ἐν ἄλλοις, τὸ «Στρατόπεδον τοῦ Βαλλενστέϊν» τοῦ Σίλλερ, λαμπρότατα καὶ χαρακτηριστικώτατα παριστώμενον. Ἐγεύθην δὲ καὶ παρὰ τῷ Πρέσβει τῆς Ὁλλανδίας, Zuylen, ἀδελφῷ τοῦ ἐν Παρισίοις ποτὲ συναδέλφου καὶ φίλου μου.

Νεώτεραι δὲ πάλιν ἐπιστολαὶ ἐξ Ἀθηνῶν, πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Πρεσβείας, ἀνήγγελλον, ὅτι ὁ Ζαΐμης, φοβούμενος μὴ ὁ Κουμουνδοῦρος ἐκλέξῃ πάντας τοὺς Πρέσβεις ἐκ τῶν φίλων του, ἀπήτησε νὰ μὴ διορισθῶσιν ἄλλαχοῦ τοιοῦτοι, ἀλλὰ νὰ μείνωσιν ὥς Ἐπιτετραμμένοι οἱ γραμματεῖς.

Τῇ 16)28 Φεβρουαρίου, κατὰ τὴν ὁδὸν Ῥίγγ, εἰσῆλθον εἰς καφφενεῖον ἵν' ἀναγνώσω ἐφημερίδας, καὶ ἡ προκαθημένη τοῦ γραφείου, εἰς ἣν ἀπετάθην ἐρωτήσας, ἂν ἦν διαθέσιμος ἡ ἦν ἠθέλον νὰ ἰδῶ, μοὶ εἶπεν ὅτι θέλει ἀμέσως πληροφορηθῇ, καὶ

εἶτα, εἰς κύριον ἐκεῖ που περιφερόμενον, παρήγγειλεν, ἀλλά, πρὸς μεγάλην μου ἔκπληξιν, ἑλληνιστί, νὰ εὔρη καὶ μοὶ φέρῃ τὸ φύλλον. Ἐρωτήσας δ' αὐτήν, ἔμαθον ὅτι ἦτον Ἑλληνίς, ἀδελφὴ τοῦ εἰς ὃν ἀπετάθη, κ. Κουφοξύλου, ἰδιοκτῆτου τοῦ Καφφενείου.

Μετὰ τοῦ Ὑψηλάντου δ' ἐπεσκέφθην τὸν Ὑπουργὸν κ. Ἀνδράσην, ὅστις μοὶ ἐφάνη ἔχων αἰτοῦ πως ἔκφρασιν εἰς τὸ πρόσωπον. Ἐδείχθη δὲ φιλοφρονέστατος πρὸς ἐμέ, καὶ περὶ τοῦ ἡμετέρου Βασιλέως μοὶ εἶπεν, ὅτι ἀκολουθεῖ ὁδὸν φρόνιμον καὶ ὀρθήν, περὶ τῶν Σλαύων δ' ὅτι εἰσὶ φιλόδοξοι, ἀξιώσεις ἔχοντες ἐπεκτάσεως, ἀλλ' οὐδὲ δύναμιν κέκτηνται, ἵνα ὑπερισχίσωσι τῆς θελήσεως τῶν Δυνάμεων, οὐδ' ὁμόνοιαν, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ ἐνεργήσωσι, καὶ ὅταν εἷς λέγει καφφέν, ὁ ἄλλος λέγει γάλα. «Καὶ ἑκάτερος», τῷ ἀπεκρίθην, «ἐλπίζει νὰ πῖν τὸν καφφέν ὁμοῦ μὲ τὸ γάλα». Κατῆλθον δὲ μετὰ ταῦτα παρὰ τῷ Συμβούλῳ τοῦ Ὑπουργείου κ. Hofmann, ὅστις μοὶ εἶπεν, ὅτι ἡ μόνη δυνατὴ πολιτικὴ τῆς Εὐρώπης ἐν Ἀνατολῇ ἐστὶ τὸ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς ἐκεῖ χριστιανικὰς φυλάς, ἀφ' οὗ ἀπεδείχθη ἤδη, ὅτι ἡ Τουρκία ἀπέθανε. Μοὶ προσέθηκε δ' ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν ἔδωκε τῷ Μιδάτ πασᾶ, ὅστις τὸν ἐπεσκέφθη, εἰρηνικωτάτας διαβεβαιώσεις. Ἐν τῷ Ὑπουργείῳ δ' ἐγνωρίσθην καὶ μετὰ τοῦ Λ. Βούχιναν, Πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας, τοῦ ἐπιτετραμμένου τῆς Πρωσσίας Κόμητος Δένχοφ, τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας, ὅστις πρῶτος ἦλθε πρὸς ἐμέ, τοῦ τῆς Ἰσπανίας Marquis de Tetouen, καὶ τῶν τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ δ' ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀπῆλθον ἐν Μεγαλοσταύρῳ αὐστριακῷ εἰς μέγαν χορὸν τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας, ὅπου ἐν ἄλλοις εἶδον τὸν Ἀνδράσην λίαν ἡσχολημένον περὶ τὴν κυρίαν Δενχόφ, καὶ ἀπῆντησα τοὺς ποτὲ ἐν Παρισίοις συναδέλφους μου Μέττερνιχ.

Τῇ 18 δ' ἐγευμάτισα εἰς τοῦ Πρέσβεως τῆς Ρωσσίας Νοβικόφ, ὅστις μοὶ ἔλεγεν ὅτι ὁ πανσλανισμὸς ἐστὶν ἐπιβλαβὴς τῇ Ῥωσσίᾳ καὶ ὅτι αἱ δύο Σλαβικαὶ ἡγεμονίαι, ἡ Σερβία καὶ ἡ Βουλγαρία, θ' ἀναγκασθῶσι νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὴν θέλησιν τῆς Εὐρώπης. Εἰς τὴν τράπεζαν δ' ἔχων παρακαθήμενον τὸν εὐμαθῆ Ρῶσον ἱερέα Ῥάγεβιτς, πολλὰ συνδιελέχθην περὶ ἐκκλησιαστι-

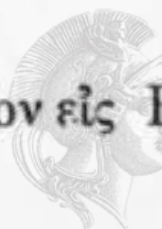
κῆς μουσικῆς μετ' αὐτοῦ, εἰπόντος μοι, ἐν ἄλλοις, ὅτι εἰς τὸ Κιέ-
βου μοναστήριον διατηρεῖται θρησκευτικῶς ἡ ἀρχαία ἐκκλη-
σιαστικὴ μουσικὴ καὶ ὅτι περὶ αὐτῆς ἔγραψεν ὁ Ῥαζουμόφσκης,
ὅστις ἦν προϊστάμενος τοῦ ἐν Μόσχᾳ συλλόγου· καὶ περὶ τού-
του ἔσπευσα νὰ γράψω εἰς Ἀθήνας, προτείνων νὰ σταλῇ ἐπι-
τροπὴ εἰς Κίεβον, ἥτις ν' ἀσχοληθῇ περὶ τὴν ἔρευναν καὶ τὴν
ἐξέτασιν τῶν χειρογράφων. Εἰς τὴν τράπεζαν δὲ παρεκάθηντο
καὶ τὰ παιδιά τῆς εἰς ἐμὲ περιποιητικωτάτης ἀποβάσης κυρίας
Νοβικόφ, ἐν ὧραϊον κοράσιον καὶ εἷς μικρὸς υἱός, καὶ πᾶσα ἡ
οἰκογένεια ὠμίλει Ἑλληνιστὶ καὶ εἶχε καὶ Ἑλληνα ὑπηρέτην.

Τῇ ἐπαύριον δὲ μετέβην εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Προξενεῖον, καὶ
ἐκεῖ ἐζήτησα καὶ συνετάχθη ἐπίσημον ἐπιτροπικὸν εἰς τὸ υἷόν
μου, ἵνα λαμβάνῃ τὴν σύνταξίν μου· καὶ τὴν ἑσπέραν εἰς τὸ
μελόδραμα παρευρέθην εἰς τὴν παράστασιν τοῦ Λοεγγρὶν, τῆς
ὀρχήστρας διευθυνομένης ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Βάγνερ, ὅστις, θερμῶς
χειροκροτηθεὶς καὶ τοὺς κληθεὶς, ὠμίλησέ τινα πρὸς τὸ ἀκροα-
τήριον. Τῇ δ' ἐπαύριον ἐπεσκέφθην αὐτὸν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον
του, ἀλλὰ δὲν τὸν εὔρον.

Τῇ 21 δὲ ἦλθε πρὸς με ὁ νέος Σπ. Λάμπρος, ὅστις σπου-
δαιότατα εἰργάζεται εἰς τὰς βιβλιοθήκας, εἰς ἔρευναν καὶ σπου-
δὴν μεσαιωνικὴν Ἑλληνικῶν ποιημάτων καὶ ἐπιστολῶν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Βασιλεὺς δὲν ἦλθε καὶ ἔμαθον ὅτι οὐδ' ἔμελλε
νὰ ἔλθῃ εἰς Βιέννην, ἀπῆλθον ἐπομένως καὶ ἐγὼ καὶ ἐπανῆλθον
εἰς Βερολῖνον τῇ 22 Φεβρουαρίου (5 Μαρτίου) καὶ ἐκεῖ μὲ ὑπε-
δέχθη ἡ πένθιμος ἀγγελία, ὅτι ἀπεβίωσεν ἡ νεογέννητος τρίτη
θυγάτηρ τοῦ υἱοῦ μου Ἀριστείδου, Ἀλεξάνδρα. Ὁ ἴδιος δὲ
ἀσθενής, ἐξ ἀναιμίας κατὰ Γερμανὸν ἰατρόν, ἀλλ' ὥς ὁ Εὐγένιος
μετὰ τινος ἡμέρας τὸ ἀπαίσιον ἀνήγγειλε, βεβλαμμένους ἔχων
ἀμφοτέρους τοὺς πνεύμονας, ἀπῆλθεν εἰς Νεάπολιν, ἀφ' οὗ πρῶ-
τον ἐπεράτωσε τὴν συνεργασίαν του εἰς τὸν τοπογραφικὸν χάρ-
την τῶν περὶ τὰς Ἀθήνας μετὰ τοῦ Kaupert καὶ τῶν Γερμα-
νῶν ἀξιωματικῶν, τῶν πεμφθέντων διὰ τὸ ἔργον τοῦτο ὑπὸ τῆς
ἐν Βερολίνῳ Ἀκαδημίας.

Μία δὲ τῶν πρώτων φροντίδων μου, ἅμα ἐπανῆλθον εἰς Βε-

ρολῖνον, ἣν νὰ πέμψω τῷ Ὑψηλάντῃ διὰ τὸν κ. Σίναν, ἀντίγραφον τοῦ κανονισμοῦ τῆς Ἀκαδημίας, καὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ιδρύσεως αὐτῆς, ἃ εἶχον συνθέσῃ καὶ πέμψῃ ἄλλοτε εἰς αὐτόν, ἀλλ' ἃ, παραρῶριφθέντα, εἶχον ἀπολεσθῇ.

Ἔλαβον δὲ καὶ ἐπιστολὴν τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Βρασιλίας εὐχαριστοῦντός με διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ζ'. τόμου τῶν Ἀπάντων μου, καὶ ποίημα ἐξαίρετον μᾶλλον διὰ τὴν ἔμπνευσιν παρὰ τὴν γλῶσσαν, ὃ ἐκ Κερκύρας μοὶ ἔπεμψεν ὁ κ. Μαρκορᾶς, ὃ ἔσπευσα νὰ εὐχαριστήσω.

Τῇ 1)13 Μαρτίου τὸ ἑσπέρας παρευρέθην παρὰ τῇ Κομίσσῃ Ὅριόλλα, εἰς κατ' οἶκον παράστασιν, ἥς μετέσχε καὶ ἡ θυγάτηρ μου Αἰμυλία, συνοδευομένη δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Ὅθωνος, ἐλθόντος ἐκ Καρλσρούης, ὅπου ἐσπούδαζεν ἤδη ὑψηλὰ μαθηματικά, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ διαμείνῃ ἔτι πέντε ἔτη. Ἡ δ' ἐκεῖ παροῦσα κόρη τοῦ συγγραφέως Ἀουερβὰχ μοὶ ἐζήτησε νὰ ζωγραφίσῃ τὴν Χαρίκλειαν, ὅπερ ὅμως, ἴσως οὐχὶ ἀτυχῶς, δὲν ἔγινε.

Τῇ δὲ 2)14, ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου κ. Busch, ἂν ἔπρεπε νὰ προσκληθῶ εἰς τὸ διὰ τὰ γενέθλια τοῦ Αὐτοκράτορος τῇ 10)22 παρὰ τῷ πρ. Βίσμαρκ διδόμενον ἐπίσημον γεῦμα, τῷ εἶπον ὅτι οὐδὲν εἶχον εἰς τοῦτο δικαίωμα πρὸς τὸ παρόν, μ' ἀπήντησε δ' ὅτι θ' ἀφήσουν ἀνώνυμον τὴν πρόσκλησιν μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας, καὶ ἐτηλεγράφησα περὶ τούτου τῷ Κουμουνδούρῳ, ζητήσας ὁδηγίας· ὃ δὲ Γραμματεὺς μου ἦν λίαν ὠργισμένος, βεβαίως οὐχὶ κατ' ἐμοῦ, ἀλλὰ κατὰ τοῦ Πρωσσικοῦ Ὑπουργείου, ἀξιῶν ὅτι δὲν ἔχουσι δικαίωμα νὰ μὴ τὸν προσκαλέσωσι.

Τῇ δὲ 8)20 Μαρτίου, ἐρωτηθεὶς αὐθις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Βυλώ, ἂν πρέπη νὰ προσκληθῶ, διότι ἐμέ, καθ' ὃ μὴ ἀνακληθέντα, πάντοτε ἐθεώρουν ὡς Πρέσβυν, τὸν παρεκάλεσα νὰ προσκαλέσῃ τὸν Ἀργυρόπουλον, γράψας συγχρόνως τῷ Κουμουνδούρῳ εἰς τίνα ψευδῇ θέσιν ἐκθέτουν τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς ἀκατανοήτου σιωπῆς των καὶ τῆς ἐπιμονῆς νὰ μὴ ἀποφασίζωσι κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἕτερον τρόπον. Ἦρχοντο δ' ἰδιωτικαὶ ἐξ Ἀθηνῶν εἰδήσεις, καθ' ἃς νῦν μὲν ὑποψήφιοι

μέλλοντες πρέσβεις ἦσαν οἱ Ρικάκης, Ζηνόπουλος, Σπάρταλης νῦν δ' ὁ διορισμός μου κατὰ θετικωτάτας ὑποσχέσεις θὰ ἤρχετο μετὰ 2 ἢ 3 ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ 10 καὶ 15 ἡμέραι παρήρχοντο καὶ τὰ πράγματα ἔμενον ἐπὶ τὸ αὐτό. Τὸν δὲ κ. Ἀργυρόπουλον προσκληθέντα εἰς τὸ ἐπίσημον γεῦμα, ἠρώτησεν ὁ Βίσμαρκ, ἂν εἶμαι πάντοτε εἰς ἄδειαν ἢ ἂν ἀσθενῶ. Μετὰ δύο δ' ἡμέρας, εἰς γεῦμα τοῦ Πρέσβεως τοῦ Βελγίου κ. Nothomb, ὁ Πρέσβυς τῆς Ρωσσίας κ. Οὐβροῖλ μοὶ εἶπεν ὅτι ἔγραψεν εἰς Πετρούπολιν περὶ τῆς ἀπουσίας μου ἐκ τοῦ ἐπισήμου γεύματος τοῦ Βίσμαρκ, προσθεὶς ὅτι θαυμάζει, ὥς πότε θὰ ἐξακολουθήσῃ γελοία γενομένη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις. Ἡμεῖς δέ, ἐν τῇ ἀγνοίᾳ τοῦ πρακτέου, ἐμηνύσαμεν εἰς τὸν οἰκοδεσπότην ἡμῶν, ὅτι τῆς ἐνοικιάσεως παραιτούμεθα ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου.

Τῇ 14)27 Μαρτίου μετέβην μετὰ τῆς Ζωῆς, εἰς τὴν δειλινὴν (ἀπὸ τῶν 6) συναναστροφὴν τοῦ περιφήμου αἰγυπτιολόγου Λεψίου (ἐν τῇ παραλλήλῳ τῇ ἡμετέρᾳ ὁδῷ Bendler), καὶ λίαν ἐνδιαφέροντας καὶ διακεκριμένους ἀπηντήσαμεν προσκεκλημένους ἐκεῖ, οἷον, ἐκ τῶν ἀρχαιολόγων, τὸν Μιχαέλην, τὸν Brunan, ἐν Μονάχῳ συγγραφέα τῆς ἱστορίας τῆς καλλιτεχνίας· ἐκ καλλιτεχνῶν τὸν Βέρνερ, τὸν Ἰορδάν, Διευθυντὴν τοῦ Ἑθνικοῦ Μουσείου, τὸν Κολέν, λαμπρὰς ἀντιγράψαντα εἰκόνας τῶν Ταναραίων ἀγαλματίων, προσέτι τὴν οἰκογένειαν Thiele κτλ. Ἐκεῖθεν δὲ μετέβημεν εἰς τοῦ Πρέσβεως τῆς Γαλλίας, κ. Gonteau Bigon, ἵνα συγχαρῶμεν αὐτῷ διὰ τοὺς ἀρραβῶνας τῆς θυγατρὸς του μετὰ τοῦ νέου Achambeau de Talleyrand καὶ πολὺ πλῆθος εὖρομεν καὶ ἐκεῖ συνηγμένον.

Τὴν δ' ἐπαύριον ἠναγκαζόμην νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν Πρίγκηπα Ἀντώνιον Ραδζιβύλλ, ἵνα συλλυπηθῶ αὐτὸν διὰ τὸν θάνατον τῆς ἀδελφῆς του Λουΐζης ἐν Καίρῳ, ἔνθα εἶχεν ἀπέλθῃ εἰς ὁδοιπορίαν. Λίαν ἐνδιαφέρουσα ἐπίσκεψις δι' ἐμὲ ἦν ἡ παρὰ τῷ Κόμητι Ἀρδῶχ, διακεκριμένῳ ζωγράφῳ, οὗ ἐθαύμασα τὰ ἔργα ἐν ἄλλαις τὴν εἰκόνα τῆς οἰκογενείας του, καὶ τὴν τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὐας ἐν τῷ παραδείσῳ. Τῇ αὐτῇ δ' ἐσπέρα εἰς συναναστροφὴν τοῦ Ἀουερβάχ, ἀπήντησα ἄνδρας ἐν τοῖς γράμμασι

λίαν διακεκριμένους, ὥς τὸν λίαν πεπαιδευμένον λοχαγὸν Gente, γράψαντα περὶ Μακιαβέλου, τὸν ποιητὴν Βοδενστέττ, πολλὰς ἔχοντα γνώσεις τῶν ἀνατολικῶν καὶ σλαβικῶν γλωσσῶν καὶ τῆς φιλολογίας αὐτῶν, ἰδίως δ' ἔξέχοντα εἰς τὴν στιχουργίαν καὶ τὴν ὁμοιοκαταληξίαν, καὶ ἀμίμητον μεταφραστὴν τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Πούσκιν. Αὐτοῦ τὸ γνωστότατον ἔργον ἐστὶν ὁ Μίρζα Σαφής, ὑποτιθεμένη μετάφρασις ἐκ τοῦ Περσικοῦ, ἀληθῶς ὅμως συλλογὴ περσικῶν γνωμικῶν, εἰς στίχους σπανίας ὠραιότητος γερμανιστὶ ἐκπεφρασμένων. Οὗτος μᾶς ἀπήγγειλε δύο ἐκ τῶν ἀνεκδότων τοῦ ποιημάτων, εἰς ὃ ἦν προθυμώτατος πάντοτε, καὶ τὸ ἐν ἑξ αὐτῶν, εἰς ἀπόκρουσιν τῶν φιλοσοφικῶν θεωριῶν τοῦ Σοπεγχάουερ συντεταγμένον, μοὶ ἐφάνη ἀληθὲς ἀριστούργημα. Καὶ ὁ οἰκοδεσπότης δ' ἀνέγνω ἐπίσης ἐν τῶν μικρῶν χαριεστάτων διηγημάτων του, Ἀδὰμ καὶ Εὐὰ καὶ τοῦτο καλούμενον, ὥς ἡ εἰκὼν, ἣν εἶχον ἰδῆ τὸ πρωῒ, καὶ εἰς ἡθοποιὸς ἀπήγγειλε τεχνικώτατα δύο τεμάχια ποιητῶν, καὶ ἄλλοι ἔψαλον, ἐν οἷς καὶ εἰς Δανὸς ζωγράφος Δανιστί.

Μερισμῶν δὲ περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῆς πρωτοτόκου θυγατρὸς μου Ζωῆς, τὴν ὠδήγησα τὴν ἐπιούσαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, ἵνα γυμνάσῃ τὸν ὀφθαλμὸν της εἰς τὰ ἔργα τῆς καλλιτεχνίας, καὶ ἐκεῖ ἀπηντήσαμεν τὸν Πρίγκηπα Μείνιγγεν καὶ ἄλλους γνωστούς· τὴν δ' ἐσπέραν τὴν ἔφερα εἰς συναναστροφὴν τοῦ Πρέσβεως τῆς Αὐστρίας Κόμητος Κάρολη. Ἐκεῖ διὰ μακρῶν συνδιελέγην μετὰ τῆς Κομίσσης Schleinitz περὶ μουσικῆς, εἰς ἣς τὴν γνῶσιν, ὥς οὐδεμία ἄλλη τῶν ἐν Γερμανίᾳ Κυριῶν, διέπρεπε καὶ μοὶ ὁμολόγησεν ὅτι ἀγαπᾷ μὲν καὶ τοῦ Beethoven τὰς συνθέσεις, τὸν Μενδελσῶνα δ' ὅτι κρίνει ὥς ἐστερημένον μεγαλοφυΐας, ἀλλ' ὅτι τὸν Βάγνερ θεωρεῖ ὥς τὸν μόνον πραγματοποιῶντα τὸ ἰδανικὸν τῶν ἀρχαίων. Ἡ οἰκοδέσποινα δὲ κυρία Κάρολη, εἰποῦσά μοι ὅτι τὴν ἐξωγράφει ὁ ἐπισημώτατος καλλιτέχνης Ρίχτερ (ὁ γαμβρὸς τοῦ Meierbeer), μὲ προσεκάλεσε νὰ μεταβῶ τὴν ἐπιούσαν εἰς τὸ ἐργοστάσιον κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας, ὅπερ καὶ προθυμώτατα ἔπραξα. Κατὰ τὴν ἐσπέραν δὲ μετέβην εἰς τὸ Θέατρον μετὰ τοῦ Ὁθωνος καὶ τοῦ φίλου καὶ

συμμαθητοῦ του Arthur Lima, τοῦ υἱοῦ τοῦ Πρέσβεως τῆς Βρασιλίας, καὶ εἶδομεν τὴν Μεσσαλίαν, ὠραίαν τραγωδίαν τοῦ Βιλβράνδ, λαμπρῶς παρασταθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐκ Βιέννης ἐπιδημούσης ἡθοποιοῦ Walter, καὶ ἔλαβον ταύτην τὴν ἀφορμὴν ἵνα πέμψω εἰς Ἀθήνας πραγματείαν περὶ Θεάτρου εἰς τὸ περιοδικόν, τὸν Βύρωνα. Τῇ ἐπιούσῃ δ' ἔφερα τὴν Ζωὴν μετὰ τῆς κυρίας Walfen, καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, φίλης δὲ τῆς Ζωῆς, εἰς τὸ μέγα κεντρικὸν Μουσεῖον, καὶ τὸ ἑσπέρας, εἰς συναναστροφὴν τοῦ Πρέσβεως τῆς Τουρκίας Ἀριστάρχου, διότι ἤναγκάσθην νὰ ἐκπληρῶ συγχρόνως καθήκοντα πατρὸς καὶ μητρὸς, τῆς Καρολίνης ἀπὸ τινος χρόνου, ἕνεκα ἐσωτερικοῦ τινος νοσήματος, κωλυμένης ὑπὸ τῶν ἱατρῶν καὶ τῆς ἰδίας μὴ αἰσθανομένης δυνάμεις, οὐ μόνον ἵν' ἀπέρχεται εἰς συναναστροφάς, ἀλλ' οὐδὲ καὶ νὰ ἐξέρχεται τῆς οἰκίας, ἔνθα, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἔμενεν ἐπ' ἀνακλίντρον κατακειμένη.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ Μαρτίου ὁ Ἰουδαῖος βιβλιοπώλης καὶ ἐκδότης Καλβέρης μοὶ ἐπρότεινε νὰ συγγράψω δι' αὐτὸν δίτομον ἱστορίαν τῆς νεοελληνικῆς Φιλολογίας, καί, συνταχθέντος συμβολαίου μεταξὺ ἡμῶν, ἤρχισα τὴν ἐργασίαν τῇ 25 Μαρτίου (6 Ἀπριλίου). Καὶ εἶχον μὲν κατὰ πλείστων νὰ παλαίσω δυσχερεῖων, ἰδίως κατὰ τῆς ἐλλείψεως τῶν πλείστων συγγραμμάτων, περὶ ὧν ὤφειλον νὰ διαλάβω, καὶ προσέτι τῶν εἰδήσεων περὶ τῶν νεωτάτων φιλολογικῶν προϊόντων· ἀλλὰ καθῆκον ἐθεώρησα νὰ μὴ ὀπισθοδρομήσω, ἵνα, ὅπως δήποτε, γνωστὸν τῇ Εὐρώπῃ καταστήσω, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, οὐ μόνον πολιτικῶς, ἀλλὰ καὶ διανοητικῶς ἀνεγεννήθη.

Τῇ δὲ 1)13 Ἀπριλίου, Μεγάλη Πέμπτη, ἐπιστολαὶ ἐξ Ἀθηνῶν μᾶς ἀνήγγειλαν τὸ ἀποστέλεσμα ἀπαισίου δίκης τῶν ὑπουργῶν, καθ' ὃ ὁ Βαλασόπουλος κατεδικάσθη εἰς 12, ὁ Νικολόπουλος εἰς 10 μηνῶν φυλάκισιν, εἰς 3 ἐτῶν ἀτιμίαν καὶ εἰς 32000 Δραχμῶν πρόστιμον· οἱ δ' ἀρχιερεῖς, οἱ κριθέντες ὅτι διωρίσθησαν δωροδοκήσαντες, εἰς ἀπόδοσιν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν πτωχῶν τοῦ διπλοῦ τῆς δωροδοκίας. Ὁ δὲ Βασιλεὺς ἔμελλε ν' ἀπέλθῃ εἰς Δανίαν τῇ 22 τοῦ μηνός. Δύω δὲ μετὰ ταῦτα ἡμέρας μᾶς

ἀνηγγέλθη τὸ φοβερὸν ναυάγιον τοῦ ἀτμοπλοίου Τρινακρίας κατὰ τὸν Ἀκράγαντα, καθ' ὃ ἀπωλέσθησαν ἡ κυρία Οἰκονόμου ἐκ Σπειζῶν μετὰ τοῦ υἱοῦ της, ἄλλη κυρία μετὰ δύο της τέκνων, ἕτεροι δύο ἀδελφοί, ἐν ὧν τριάκοντα θύματα.

Συγχρόνως δὲ μοι ἤλθεν ἡ εἵδησις τοῦ θανάτου τοῦ Σίνα, εἵδησις ἀπροσδόκητος καὶ τόσῳ μᾶλλον λυπήσασά με, καθ' ὅσον ἠγνόουν, ἂν ὁ μέγας τοῦ ἔθνους εὐεργέτης καὶ ἰδρυτῆς τῆς Ἀκαδημίας, ἀπέθανε χωρὶς νὰ ἰδῇ τὸ ἔργον του συντελεσθέν, εἶχε δ' ἀφήσῃ ἐν τῇ διαθήκῃ, τὰ πρὸς ἐξασφάλησιν αὐτοῦ.

Ἀφ' ἑτέρου δὲ αἱ περὶ τῆς ὑγείας τοῦ Ἀριστείδου εἰδήσεις ἦσαν μᾶλλον ἡσυχαστικάι.

Τὴν νύκτα ἐκείνην (τὴν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου) ἀπέφυγα νὰ ὑπάγω εἰς τὴν Ἀνάστασιν, ἵνα μὴ προσκληθῶ, ὡς συνήθως, εἰς τὸ ἐπίσημον πρόγευμα τοῦ Πρέσβεως τῆς Ῥωσσίας. Τῇ Δευτέρᾳ ὅμως τοῦ Πάσχα παρεκάθησα εἰς τὸ γεῦμα τοῦ Πρέσβεως τῆς Τουρκίας κ. Ἀριστάρχου, καθ' ὃ μὴ ἐπίσημον, καὶ ἀπήντησα τὸν γυναικάδελφόν του, συστρατιώτην καὶ φίλον τοῦ Ἀριστείδου, ὅστις μοι διηγήθη, ὡς μόνον ἀνδραγάθημα τοῦ Πρίγκηπος Φρειδ. Καρόλου, ὅτι ἔδωκέ ποτε διαταγὴν ἱλὴ ἱππικοῦ νὰ προσβάλῃ ὠχυρωμένον τινὰ λόφον. Ὅτε δ' ὁ λοχαγὸς τῆς ἱλὸς τῷ παρέστησε, μετὰ σεβασμοῦ, ὅτι ἡ τοιαύτη προσβολὴ θὰ ἦτον ἡ ἀναπόφευκτος καταστροφὴ πάσης τῆς ἱλὸς, ὁ Ἡγεμὼν Στρατηγὸς ἀπήντησε· *Das hab' ich mir gedacht, Bitte* (Τὸ ἐσκέφθην κ' ἐγώ, παρακαλῶ) [Ἐμπρὸς !]. Καὶ ἡ προσβολὴ ἐξετελέσθη, καὶ οὐδεὶς τῶν ἱππέων ἐπέστρεψε.

Μετὰ τοῦ συντάκτου τῆς Βορειογερμανικῆς ἡμιεπισήμου ἔφημερίδος, ὅστις τὰς ἐμπνεύσεις του ἠρύετο, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, παρὰ τῷ ὑπουργείῳ, συχνὰς εἶχον συνδιαλέξεις, καὶ ὅτε τὸν ἐπεσκέφθην κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἵνα τὸν παρακαλέσω νὰ μνημονεύσῃ τῆς δίκης τῶν ὑπουργῶν, ὡς ἀποδείξεως τῆς μεγάλης ἐπικρατούσης ἠθικότητος ἐν Ἑλλάδι, μοι ἐξέφραζε τὴν ἰδίαν πεποίθησίν του, ὅτι ἀφεύκτως ἡ Τουρκία τάχιστα καταρῶσει· τ' αὐτὰ δὲ μοι διετρίβεται καὶ ὁ ἐπισκεφθεὶς με ἀνταποκριτῆς τῆς ἔφημερίδος τῆς Κολωνίας, ὁ μετὰ ταῦτα Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, γενό-

μενος. Ἄλλ' ἐγώ, εἰ καὶ μὴ ἀντιλέγων αὐτοῖς, ἐφρόνουν ὅμως ἐνδομύχως, ὅτι ἡ Τουρκία θὰ ἐξηκολούθει, πρὸς διατήρησιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἰσορροπίας, ὑποστηριζομένη ὑπὸ τῶν Δυνάμεων, ἐν ὅσῳ ἡμεῖς παντοίως δὲν ἀπεδεικνύομεν ὅτι εἴμεθα ἄξιοι νὰ τὴν ἀντικαταστήσωμεν, ἐν ἀσφαλεῖ τεθέντος τοῦ μήλου τῆς ἔριδος.

Τῇ 8)20 Ἀπριλίου ὁ κ. Οὐβριλ μὲ προσεκάλεσεν εἰς τὸ μετὰ τινὰς ἡμέρας διδόμενον ἐπίσημον γεῦμά του διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Αὐτοκράτορος· ἀλλ' εὐχαριστήσας, τῷ εἶπον ὅτι δὲν δικαιούμαι νὰ ἐμφανισθῶ εἰς αὐτό. Τὸ δ' ἑσπέρας, εἰς τὸ θέατρον, εἶδον διδασκομένην τὴν Φαῖδραν τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου μετὰ μεγίστης σκηνικῆς μεγαλοπρεπείας, ἥτις, ὅμως, ἡδυνάτη νὰ συγκαλύψῃ τὴν παντελῆ ἔλλειψιν δραματικῆς τέχνης καὶ τὴν ἀφόρητον μονοτονίαν.

Πρεσβεία

Τέλος τῇ 10)22 Ἀπριλίου, ἡμέρα καθ' ἣν ὁ Βασιλεὺς ἀπῆλθεν ἐξ Ἑλλάδος εἰς Δανίαν, ἦλθε τηλεγράφημα τοῦ Ὑπουργείου πρὸς τὴν Πρεσβείαν, ἀναγγέλλον τὸν ἀναδιορισμόν μου, καὶ μοὶ ἐπεδόθη εἰς τὰς 2 μετὰ τὸ μεσονύκτιον. Τότε ἔσπευσα τὴν ἐπαύριον ν' ἀναγγεῖλω τῷ κ. Oubril, ὅτι δέχομαι τὴν πρόσκλησίν του, καὶ τῇ 18)30 Ἀπριλίου παρευρέθην εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς γεῦμα ἐξήκοντα συνδαιτυμόνων. Καὶ διάφοροι δ' ἐπιστολαὶ μοὶ ἦλθον ἐξ Ἀθηνῶν, συγχαίρουσαι διὰ τὸ συμβάν, ὃ ἐκεῖ ἦν, φαίνεται, γνωστὸν καὶ πρὶν ἢ γίνῃ, ἢ δὲ ὑπὲρ πάσας δι' ἐμὲ χαρμόσυνος ἦν ἡ λέγουσά μοι (ὦ ! ἂν ἔλεγε τ' ἀληθῆ) ὅτι ὁ Ἀριστείδης ἀναλαμβάνει.

Τῇ 14)26 δέ, ἡμέρα καθ' ἣν ἐδέχετο ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀπελθὼν εἰς αὐτόν, τῷ ἀνήγγειλα, ὅτι ἀνέλαβον τὰ καθήκοντά μου, ὃ μοὶ εἶπεν ὅτι θὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν τοῦ Αὐτοκράτορος. Ἐπὶ τῆς συνεντεύξεως ταύτης, λαβὼν ἀφορμὴν, τῷ ἐξέφρασα τὴν πεποίθησίν μου, ὅτι θὰ ἔλθῃ ἡμέρα καθ' ἣν ἡ Εὐρώπη θὰ ἔχῃ ἀνάγκην ἡμῶν. Οἱ δὲ περὶ τὴν Αὐλήν, ὅσοι